

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 15Csp/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123201939
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gabriela Chudovská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123201939.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2
15Csp/15/2023

Okresný súd Trenčín v konaní pred sudkyňou Mgr. Gabrielou Chudovskou v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. D. XXX, t.č. bytom E. XXX/XX, F. G., o zaplatenie 5.472,52 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

2
15Csp/15/2023

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 3.129,70 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy:

106,93 eur od 21.01.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.02.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.03.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.04.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.05.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.06.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.07.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.08.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.09.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.10.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.11.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.12.2022 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.01.2023 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.02.2023 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.03.2023 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.04.2023 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.05.2023 do zaplatenia,
177,81 eur od 21.06.2023 do zaplatenia.

II. Súd p o v o ľ u j e žalovanému zaplatiť dlžnú sumu v splátkach vo výške 130,-€ mesačne, splatných počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť tento rozsudok, vždy k 20-temu dňu každého kalendárneho mesiaca, až do zaplatenia celého dlhu s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky v určenej výške a v určenom čase sa stane splatným celý dlh.

III. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

IV. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 14,38%.

o d ô v o d n e n i e :

9

15Csp/15/2023

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 24.03.2023 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 5.472,52 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 5.472,52 eur od 02.09.2020 do zaplataenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili spolu dňa 23.07.2018 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol veriteľ žalovanému pôžičku vo výške 10.000 eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 96 mesačných splátkach v sume 177,81 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 17.069,76 eur. Žalovaný uhradil iba sumu 7.361,09 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, veriteľ v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, listom z dňa 26.06.2020 – Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne veriteľ žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Veriteľ využil oprávnenie a dňa 19.08.2020 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 27.08.2020 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje čl. 12.2 zmluvných podmienok. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 12.833,61 eur, uhradil sumu 7.361,09 eur a rozdiel je predmetom žaloby. Pokuta ani náklady na vymáhanie pohľadávky neboli žalobou uplatnené.

3. Žalovaný mal žalobu s poučením o procesných právach a povinnostiach a a výzvou na vyjadrenie k žalobe doručenú do vlastných rúk dňa 12.05.2023. Vyjadrenie k žalobe nebolo podané.

4. Na výzvu súdu žalobca doplnil, že žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Žiadateľ uviedol na žiadosti priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1061,33 eur (za posledný mesiac vo výške 1040,00 eur, za predposledný mesiac vo výške 1065,00 eur, za predpredposledný mesiac vo výške 1079,00 eur). Príjem bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne aspoň vo výške 1311,- eur. Žiadateľ uviedol rodinný stav: Slobodný a počet nezaopatrených detí: 0. Žiadateľom uvedené mesačné finančné výdavky na žiadosti sú vo výške 0,- eur. Pre zistenie skutočných finančných nákladov klienta bol vykonaný dopyt do registra SRBI zo dňa 23.07.2018, ktorým boli zistené skutočné mesačné finančné náklady v registri vo výške 205,- eur. Životné minimum vo výške 205,07 eur. Životné minimum pre všetky nezaopatrené deti vo výške 0,- eur. Následne bol vykonaný prepočet schopnosti splácať:

Príjem klienta 1061,33

Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón - klientom uvedené)

Mesačné finančné náklady (splátky úverov, hypoték lízingov - klientom uvedené) 0,00

Počet nezaopatrených detí 0

Životné minimum žiadateľa 205,07

Životné minimum všetky nezaopatrené deti 0,00

Mesačné splátky klienta uvedené v registri SRBI (splátkové operácie) 205,00

Mesačné splátky klienta uvedené v registri SRBI (kreditné operácie vrátane stavebných úverov, ktoré sa nachádzajú v kreditných operáciách) 0,00

Zákonná rezerva 0,00

VÝSLEDOK

Príjem - Výdavky 651,26

Splátka úveru 177,81

Keďže výsledkom porovnania príjmov a výdavkov je suma vyššia ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Žalobca poukázal na to, že žalovaný je v spore pasívny a doposiaľ nepredložil žiadne dôkazy a neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by žalobcov nárok na zaplataenie žalovanej sumy spochybňovali. Žalovaný žiadnym spôsobom neinformoval žalobcu o zmene finančných pomerov, ktoré by znemožnili žalovanému riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovaného nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by žalobca posúdil a so žalovaným dohodol nové podmienky splácania. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo

zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Žalovaný sa mohol o zosplatnení dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby. Predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom.

5. Súd nariadil pojednávanie na deň 13.07.2023, na ktoré sa dostavil žalovaný. Právny zástupca žalobcu mal doručené predvolanie riadne do vlastných rúk, následne podaním doručeným súdu dňa 03.07.2023 ospravedlnil neúčast' žalobcu a jeho právneho zástupcu a súhlasil, aby súd konal a rozhodol aj v ich neprítomnosti. Súd preto pojednával v neprítomnosti žalobcu. Na pojednávaní žalovaný uviedol, že tento sporný úver si bral na auto, mal v tom čase už toho viac, narodila sa mu aj dcéra, partnerka zostala na materskej a žili z jedného platu. Na okolnosti uzavretia zmluvy si pamätal, tak, že bol v Quatro v H. v F., sedela tam pani za počítačom a najprv mu pôžičku neschválili. Neschválili mu takisto pôžičku v sume 10.000,-eur a potom na druhý deň mu volali, že už je to schválené. Nevie, čo sa udialo, že mu najprv tú istú pôžičku neschválili a potom mu ju schválili. Pani mu len povedala, že ešte niečo vyskúša tam pomeniť a že ak to pôjde, tak mu ešte zavolá. A na druhý deň volali, že pôžičku schválili. Pani sedela za počítačom, on jej diktoval údaje, vyživovacie povinnosti boli uvedené v počte 0, pretože nie sú s partnerkou zobrať. V tom čase už mal jednu dcéru I. a tá pani povedala, že ona ešte niečo vyskúša pomeniť a že potom mu pôžička možno vyjde. Nevie, prečo je v zmluve uvedených 0 detí, možno to bolo potom zmenené, aby mu vyšlo menej výdavkov. Údaje na počítač vypisovala pani z Quatra. Po nahliadnutí do predžalobnej upomienky a doručky, žalovaný uviedol, že túto zrejme prevzala jeho matka, on ju neprevzal a po nahliadnutí do oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti uviedol, že toto oznámenie mu zrejme nebolo doručené. Pred podaním žaloby mu prišli nejaké pošty, ale bolo toho viac a nevie sa vyjadriť k tomu, či aj táto listina bola medzi tou doručenou poštou. Na C. D. má pobyt a býva v F. G.. V tom čase pracoval v zahraničí v I. a ak mu aj prišla nejaká pošta, tak sa o tom dozvedel od rodičov, až vtedy keď sa z I. vrátil. Na C. D. bývajú rodičia, žiadna teta tam nebýva. Nevedel sa vyjadriť naisto, či mu vyhlásenie o splatnosti úveru niekedy prišlo alebo neprišlo. K uzavretiu zmluvy predkladal občiansky preukaz a výplatné pásky za 3 mesiace, keď zmluvu podpisoval, aj si ju sporadicky prešiel, nečítal ale úplne podrobne každý list slovo po slove a potom ju podpísal. Nevedel vysvetliť to, z akého dôvodu mu najprv takú istú pôžičku neschválili a potom schválili, pani mu len volala, že v tejto veci niečo skúsila a že mu ju preto schvaľujú. Požiadal o splácanie dlhu v splátkach vo výške 100-110,-eur mesačne, strop, ktorý by bol schopný splácať je pre neho 150,- eur mesačne s tým, že opísal svoje aktuálne zárobkové, majetkové a rodinné pomery.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a po vykonanom dokazovaní zistil nasledovný skutkový stav:

7. Súd mal preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník dňa 23.07.2018 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru v sume 10.000,- eur. Spotrebiteľský úver sa žalovaný zaviazal splácať v 96 mesačných splátkach po 177,81 eur, vždy do 20. dňa v mesiaci, pričom celkovo bol povinný uhradiť 17.069,76 eur. Prvá splátka bola splatná dňa 20.08.2018. RPMN bola 15,90%, fixná úroková sadzba 15,9 % ročne, celkové náklady boli v sume 7.069,76 eur. Poistenie nebolo dohodnuté. V zmluve sa uvádza priemerný čistý mesačný príjem dlžníka v sume 1.061,33 eur (z 3 posledné mesiace) a finančné výdavky na splátky úverov, hypoték, lízingov v sume 94 eur. Uvádza sa 0 vyživovacích povinností, 0 nezaopatrených detí. V štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere boli zhrnuté všetky parametre poskytnutého spotrebiteľského úveru. Podľa bodu 12.2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, banka je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplataenie celej pohľadávky pred dátumom konečnej splatnosti pôžičky, ktorá sa stane okamžite splatnou, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

8. Žalovaný bol listom zo dňa 26.06.2020 vyzvaný zo strany žalobcu na úhradu dlžných splátok, ktoré činili v tom čase sumu 451,31 eur. Žalovaný bol súčasne upozornený, že ak táto suma nebude uhradená do 05.08.2020, pristúpi veriteľ k vyhláseniu splatnosti celého úveru. Výzvu na úhradu prevzala dňa 06.07.2020 podľa doručky osoba podpísaná s dodatkom „teta“. Následne žalobca vyhotovil list zo dňa 27.08.2020, ktorý žalovanému oznamoval, že sa stal dlh z úverovej zmluvy splatným v celom rozsahu naraz, nakoľko dlžné splátky žalovaný riadne a včas neuhradil, pričom bol vyzvaný na úhradu sumy 9.018,65 eur.

9. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad bolo zistené, že žalovaný uhradil na splátkach úveru sumu celkom 7.361,09 eur.

10. Žalobca predložil výsledok lustrácie žalovaného zo Sociálnej poisťovne z 23.07.2018, ako aj lustráciu žalovaného z úverového registra zo dňa 23.07.2018, z ktorého vyplýva, že žalovaný v čase poskytovania úveru platil ďalšie dva splátkové úvery (splátky v sume 90 a 115,- eur mesačne, tj. spolu 205,- eur mesačne), mal existujúci kontokorentný úver s dátumom poslednej delikvencie 30.06.2018, ďalej mal úver na kreditnej karte s výškou mesačnej splátky 24,- eur. Ďalej bol evidovaný ako ručiteľ na zosplatnenom stavebnom úvere zo zosplatneným zostatkom úveru 17.233,- eur. Z lustrácie z registra obyvateľov žalovaného bolo zistené, že v čase poskytovania sporného úveru mal žalovaný jednu maloletú dcéru I..

11. Zákonné ustanovenia:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon“), Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa ust. § 2 písm. a), b), d) zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

Na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 9 ods. 1 zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 7 ods. 1 zákona, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods. 2 zákona, Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. v znení účinnom od 01.02.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

12. Veriteľ – žalobca v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd preto vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. a dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi zmluvy na základe zmluvy uzavretej dňa 23.07.2018 je vzťahom občianskoprávnym a je potrebné naň aplikovať ustanovenia tohto zákona.

13. V konaní nebolo sporné, že žalovaný ako dlžník uzatvoril so žalobcom ako veriteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere dňa 23.07.2018. Na základe uvedenej zmluvy bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 10.000,- eur bez určenia účelu. Keďže súd ustálil, že zmluva uzatvorená so žalovaným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vzťahuje sa na ňu zákon č. 129/2010 Z.z., súd najskôr zisťoval, či zmluva o spotrebiteľskom úvere má všetky povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 tohto zákona, pričom súd konštatuje, že zmluva obsahuje všetky povinné náležitosti vymenované v tomto zákonom ustanovení a žiadna taká náležitosť, ktorá by spôsobovala bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru (§ 11 ods. 1 zákona), neabsentuje. Nechýba žiadna taká náležitosť, pre absenciu ktorej by dlžník nevedel posúdiť rozsah svojho záväzku.

14. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný čerpal úver vo výške 10.000,- eur, pričom do okamihu, kedy veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru (august 2020), zaplatil len sumu 3.816,13 eur, čo stačilo na zaplatenie prvých 21 splátok a časť 22. splátky, tj na úhradu celých splátok splatných od 20.08.2018 do 20.04.2020 a na úhradu časti splátky splatnej 20.05.2020. Žalobca využil listom zo dňa 27.08.2020 oprávnenie zosplatiť úver predčasne podľa čl. 12.2 zmluvy, keďže žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky splatnej v máji 2020 a ďalšie splátky (ku dňu zosplatenia úveru) neuhradil vôbec (ďalšie platby následne žalovaný realizoval až počnúc mesiacom október 2020). Súd preto skúmal, či veriteľ dodržal postup pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, pričom dospel k záveru, že k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru nedošlo riadne. Zákonodarca pre právo dodávateľa vyhlásiť splatnosť celej pohľadávky a privodiť tým na strane spotrebiteľa stav straty výhody splátok, stanovil kumulatívne splnenie zákonných podmienok, a to: uplynutie 3 mesačnej lehoty od omeškania so zaplatením splátky a upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva veriteľa na zosplatenie celej dlžnej sumy v lehote nie kratšej ako 15 dní. Prvá zo zákonných podmienok ustanovuje, že právo na jednorazové splatenie pohľadávky bude mať veriteľ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Keďže § 53 ods. 9 má predstavovať špeciálny právny režim oproti všeobecnej norme § 565 OZ, je potrebné ustáliť, že právo podľa odseku 9 môže dodávateľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť a len za predpokladu, že omeškanie so splátkou trvá. Druhá podmienka je ustálená v rovine pozitívneho konania dodávateľa, ktorý je pred jednorazovým zosplatením pohľadávky povinný spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jednorazovým zosplatením pohľadávky, upozorniť spotrebiteľa na výkon tohto práva. Ak zákonodarca ustanovil

povinnosť upozorniť spotrebiteľa, je dôležité, aby túto povinnosť dodávateľ splnil vzhľadom na zákonnú lehotu jednak uplynutia 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a jednak na zákonnú lehotu 15 dní pred vykonaním svojho práva. Upozornením má zákonodarca na mysli adresovanú písomnosť, ktorá sa musí nevyhnutne dostať do sféry dispozície spotrebiteľa, a z ktorej obsahu musí byť zrejmé jednak splnenie zákonných podmienok uplatnenia režimu odseku 9, a jednak výslovné upozornenie spotrebiteľa na vykonanie práva dodávateľa podľa § 565 OZ a v súlade s § 53 ods.9 OZ. Netreba pritom zabúdať na skutočnosť, že zákonom požadovaný úkon dodávateľa po splnení kumulatívnych podmienok predstavuje hmotnoprávny jednostranný adresovaný právny úkon, ktorý musí predovšetkým spĺňať zákonné znaky, náležitosti a podmienky bezvadnosti právneho úkonu. Úkon dodávateľa musí spĺňať podmienky jasnosti, určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu a jeho forma musí korešpondovať s formou právneho úkonu, ktorým sa zakladal spotrebiteľský záväzok. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že ak jednostranné predčasné zosplatenie pohľadávky nebude spĺňať náležitosti právneho úkonu, bude trpieť vadami podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch, nebude vychádzať zo splnenia zákonných podmienok ustanovených v odseku 9 alebo nebude doručené do sféry dispozície jeho adresáta, nikdy nevyvolá zamýšľané právne účinky a dodávateľ svojím konaním založí protiprávny stav, proti ktorému bude svedčiť súdna ochrana spotrebiteľa. Avšak v neposlednom rade je nevyhnutné pre úspešné uplatnenie práva na predčasnú splatnosť úveru preukázať, že právny úkon, ktorým žalobca oznamuje, že využíva toto svoje oprávnenie, sa dostal do dispozičnej sféry žalovaného. Žalobca vo svojich vyjadreniach opakovane tvrdil, že oznámenie o okamžitej splatnosti úveru zasielal žalovanému obyčajnou poštou, keďže predžalobnú upomienku zasielal do vlastných rúk žalovaného, ktorý ju prevzal. Žalobca bol toho názoru, že oznámenie o okamžitej splatnosti úveru má len deklaratórny charakter, a teda k jeho doručeniu došlo spolu s doručením žaloby a ostatných príloh, čo vykonal súd. Súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by sa do dispozičnej sféry žalovaného dostala písomnosť – predžalobná upomienka zo dňa 26.06.2020 a ani oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zo dňa 27.08.2020. Čo sa týka upomienky zo dňa 26.06.2020, v ktorej žalobca vyzýval dlžníka na doplatenie dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, túto listinu podľa doručky prevzala zjavne iná osoba ako žalovaný, keď na doručke sa nachádza podpis osoby s dovetkom „teta“, z čoho celkom zrejmé vyplýva, že táto písomnosť bola doručená inej osobe ako žalovanému. Žalovaný sa pritom vyjadril tak, že na uvedenej adrese, kam bola táto písomnosť doručovaná (ktorá je adresou jeho trvalého pobytu až doposiaľ), žiadna jeho teta nebýva, bývajú tam jeho rodičia a jedine ak zásielku mohla prevziať jeho matka, pričom aj na pojednávaní sa vyjadril tak, že on túto zásielku neprevzal. Nevedno teda, komu bola zásielka doručená, keď táto mala byť doručená osobe – tete, ktorá podľa tvrdení žalovaného na danej adrese nikdy nebývala. Aj keby súd teoreticky vychádzal z toho, že táto zásielka by sa aj bola dostala do dispozície žalovaného (napr. jeho odovzdaním žalovanému inou osobou), čo tiež ale nebolo preukázané, stále tu bude prítomná ďalšia vada pri doručovaní aj ďalšej písomnosti – oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti, ktorá vada má za následok, že na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru nemožno prihliadať. Žalobca predložil spolu so žalobou oznámenie o okamžitej splatnosti úveru zo dňa 27.08.2020. Z uvedeného je možné konštatovať, že žalobca chcel oznámiť žalovanému uplatnenie jeho práva na jednorazové zosplatenie celého dlhu predmetným oznámením, teda ešte pred samotným podaním žaloby. Súd v danom prípade nemá žiadnymi listinnými dôkazmi preukázané, že žalobca skutočne odoslal oznámenie o okamžitej splatnosti úveru žalovanému. Žalobca aj napriek jeho tvrdeniam, že odosielal toto oznámenie obyčajnou poštou, nepredložil súdu podací hárok, z ktorého by takéto jeho konanie vyplývalo. Žalovaný teda nemal objektívnu možnosť oboznámiť sa s tým, že žalobca skutočne uplatnil svoje právo na predčasnú splatnosť dlhu, keďže nie je preukázané, že oznámenie o okamžitej splatnosti úveru by sa dostalo do dispozičnej sféry žalovaného. Žalovaný pritom pri svojom výsluchu nepotvrdil, že by mu bola táto písomnosť doručená zo strany žalobcu, že by sa s ňou mal možnosť oboznámiť v relevantnom čase po tom, čo pristúpil veriteľ k vyhláseniu predčasnej splatnosti (skôr, ako až počas tohto sporu). Súd poukazuje na skutočnosť, že žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky, resp. jej neuspokojeného zvyšku, je jednostranným adresovaným úkonom, ktorého účinky sú podmienené tým, že dôjde dlžníkovi v súlade s vyššie citovaným § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd je toho názoru, že žalobca si splnil svoju povinnosť tvrdenia, avšak nesplnil svoju povinnosť pripojiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení o tejto spornej otázke. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, ktoré ho zaťažovalo pri preukázaní toho, že vôbec doručoval oznámenie o okamžitej splatnosti úveru žalovanému. Žalobca nepredložil žiaden podací hárok, či doručku alebo e-mail, z ktorého by vyplývala jeho snaha reálne oznámiť žalovanému, že došlo k zosplateniu celého úveru. Žalovaný teda nemohol mať vedomosť o tom, že žalobca reálne pristúpil k zosplateniu celého úveru, a teda nebola preukázaná ani jeho vedomosť o

tom, že je povinný uhradiť celý dlh naraz. Mimoriadne zosplatenie úveru predstavuje zmenu právneho vzťahu a zmenu práv a povinností zmluvných strán. Nedoručením a ani nepreukázaním o zaslaní tejto listiny žalovanému nemohli nastať účinky tohto právneho úkonu vo vzťahu k žalovanému, pričom nie je možné uvedené vykladať tak, že na vyvolanie účinkov predčasnej splatnosti úveru by malo postačovať dodatočné s odstupom rokov od vyhotovenia listiny vykonané doručenie spolu s listinami týkajúcimi sa tohto sporu, keď napokon takéto doručenie vykonáva súd a nie osoba, ktorá bola povinná tento svoj prejav vôle adresovať dlžníkovi. Takéto doručovanie súd vykonáva v súvislosti s tým, aby boli splnené procesné podmienky pre vedenie sporu a nie za tým účelom, aby sa dlžník (prakticky po niekoľkých rokoch) dozvedel o tom, že jeho úver je veriteľom už mimoriadne zosplatený. Na základe uvedeného súd konštatuje, že neboli splnené všetky zákonné predpoklady potrebné pre riadne uplatnenie práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru tak súd nemôže prihliadnuť.

15. Napokon však súd uvádza, že úver by nebolo možné predčasne zosplatiť ani z dôvodu, že došlo k porušeniu povinnosti veriteľa podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/ 2010 Z.z. skúmať bonitu žalovaného. Súd uvedené konštatuje z toho dôvodu, že vychádzajúc aj z tvrdení žalobcu obsiahnutých v jeho podaní zo dňa 29.06.2023, veriteľ zohľadnil pri skúmaní schopnosti žalovaného splácať úver len splátky úverov v sume 205,- eur, avšak, ako bolo zistené z predloženej ilustrácie v úverovom registri, suma 205,- eur predstavovala len výšku mesačnej splátky na splátkových – spotrebných úveroch (115+90 eur). Okrem nich však žalovaný mal aj ďalšie úverové záväzky, a to z kontokorentného úveru v tom čase tiež existujúceho, na ktorom navyše k 30.06.2018 bola evidovaná delikvencia dlžníka a ďalej z existujúceho úveru na kreditnej karte v sume mesačnej splátky 24,- eur. Tieto ďalšie úverové záväzky žalobca nezohľadnil, čo napokon sám potvrdil, keď uviedol, že pri hodnotení bonity vzal do úvahy iba vyššie uvedených 205,- eur ako splátku splátkových úverov. Povinnosť veriteľa zohľadniť aj záväzky z povoleného prečerpania (teda kontokorentného úveru) a kreditnej karty pritom vyplýva aj z § 2 ods. 9 Opatrenia NBS č. 10/2017 z 14.11.2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy 23.07.2018), v zmysle ktorého na účely § 7 ods. 20 písm. c) zákona pri spotrebiteľských úveroch poskytnutých formou povoleného prečerpania alebo kreditnej karty sa pri výpočte ukazovateľa schopnosti splácať použije minimálna mesačná splátka za predpokladu, že spotrebiteľ by vyčerpal celý rámec dohodnutého povoleného prečerpania a limitu kreditnej karty, najmenej však 3 % celého rámca dohodnutého povoleného prečerpania a limitu kreditnej karty. Okrem toho by sa na vrub veriteľa dalo pričítať aj nezohľadnenie výživou na žalovaného odkázaného malotetého dieťaťa, ktoré v tom čase už žalovaný mal (dcéra I.), hoci v zmluve je vypísané, že žalovaný nemá žiadne vyživovacie povinnosti a žiadne deti. Bolo pritom výsluchom žalovaného preukázané (nebolo žalobcom rozporované toto tvrdenie), že údaje o osobnom stave a pomeroch žalovaného v zmluve, a teda aj o počte vyživovacích povinností a detí dlžníka, vypisovala elektronicky pracovníčka žalobcu, pričom táto do uvedených údajov aj dodatočne zasahovala, keď z výpovede žalovaného vyplynulo, že pri prvej návšteve žalovaného u žalobcu mu žiadosť o úver v totožnej výške nebola schválená. Až po tom, ako pracovníčka žalobcu žalovanému uviedla, že skúsi v dokumentoch niečo pomeniť, mu na druhý deň telefonovala s tým, že sa tento úver podarilo schváliť. Nie je teda vylúčené, že aj údajov o počte žalovaným vyživovaných detí sa uvedená zmena mohla týkať. Ani tento postup, kedy najskôr rovnaký úver totožný veriteľ neschválil a na druhý deň už je pre totožný úver ten istý dlžník dostatočne bonitný, nesvedčí tomu, že by veriteľ k skúmaniu schopnosti splácať úver pristupoval skutočne dôsledne. Táto okolnosť však pre súd nepredstavuje hrubé porušenie povinnosti žalobcu zisťovať s odbornou starostlivosťou bonitu žalovaného pred poskytnutím úveru. Preto súd s touto okolnosťou nespája následok bezúročnosti poskytnutého úveru, ale iba neplatnosť mimoriadneho zosplatenia pohľadávky z úverovej zmluvy podľa § 11 ods.2 prvej vety zákona o spotrebiteľských úveroch (teda súd konštatuje absenciu oprávnenia veriteľa vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru). Za hrubé porušenie tejto povinnosti by súd považoval prípad, kedy by žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému úver bez zisťovania akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. O také konanie žalobcu sa však nejednalo, keď žalovaný predkladal aj výplatné pásky za 3 mesiace, bol lustrovaný v Sociálnej poisťovni aj v úverovom registri.

16. Súd ešte konštatuje, že uvedená povinnosť veriteľa v cit. zákone zodpovedá povinnosti podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, podľa ktorej členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím

zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

17. Preto súd konštatuje konečný záver, a síce, že úver nebolo zo všetkých vyššie uvedených dôvodov možné predčasne zosplatiť a ak k tomuto úkonu veriteľ pristúpil, aj tak ho vykonal vadne (vady pri doručovaní písomností dlžníkovi), a teda na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru súd neprihliadol. Úver je tak splatný v lehotách splatnosti dojednaných splátok v zmluve. Žalovaný uhradil celkom sumu 7.361,09 eur, čo postačovalo na úhradu prvých 41 splátok, teda celých splátok splatných od 20.08.2018 do 20.12.2021 (41x 177,81 eur je 7.290,21 eur) a na čiastočnú úhradu 42. splátky splatnej dňa 20.01.2022 v sume 70,88 eur. Ku dňu rozhodnutia súdu tak ostali nezaplatené tieto už splatné splátky:

- zvyšok splátky splatnej dňa 20.01.2022 v sume 106,93 eur,

- splátky splatné od 20.02.2022 do 20.06.2023, tj. 17 splátok x 177,81 eur, spolu 3.022,77 eur.

Všetky tieto splátky ostali dlžné, nezaplatené a ku dňu rozhodnutia súdu sú už všetky tieto dlžné splátky splatné, a preto súd zaviazal žalovaného na úhradu sumy 3.129,70 eur a vo zvyšku žalobu zamietol, keďže splatnosť zvyšných splátok (splatných po vyhlásení rozsudku) ešte nenastala, a teda s ich úhradou sa žalovaný nemohol ešte dostať do omeškania.

18. Nakoľko už súd vyššie odôvodnil, že na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru prihliadať nemožno pre nesplnenie podmienok pre jej vyhlásenie, je nutné konštatovať, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou vždy len konkrétnej mesačnej splátky, a to vždy odo dňa splatnosti tej-ktorej nezaplatenej splátky. Dlžné priznané splátky boli splatné vždy k 20.dňu, do omeškania s ich úhradou sa žalovaný dostal vždy od 21.dňa v príslušnom mesiaci, teda počnúc od 21.01.2022 a zhodne rovnako každý mesiac až do 21.06.2023. Sadzba uplatneného úroku z omeškania neprekračovala najvyššiu prípustnú výšku úrokov z omeškania § 3 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. v znení účinnom od 01.02.2013. Súd tak priznal úroky z omeškania z jednotlivých už splatných splátok a vo zvyšku úrokov z omeškania, teda uplatnených zo zamietnutej sumy, súd žalobu zamietol.

19. Podľa § 232 ods. 4 CSP, Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškание s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

20. Súd súčasne povolil žalovanému splácať priznanú dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 130,- eur. Žalovaný na pojednávaní opísal, že jeho príjem je asi 1.400,- eur mesačne. Má dve maloleté deti a partnerku na materskej dovolenke. Má úver vo VUB, ktorý spláca v sume 100,19 eur mesačne a býva v prenajatom byte, za ktorý platí 280,- eur mesačne. Nemá žiadne exekúcie, je ručiteľom na stavebnom úvere. Ešte má drobné malé pôžičky v Ceteleme a na splátky pračky, TV a nábytok a za tieto mesačne musí splácať 80,- až 90,- eur. Ako strop, ktorý by bol žalovaný schopný splácať, uviedol maximálne 150,- eur mesačne. Súd pritom vzal do úvahy aj výšku priznanej dlžnej sumy a konštatuje, že mesačné splátky vo výške 130,- eur sú aj vzhľadom na veriteľovi priznanú sumu primerané a nenúti veriteľa, aby na splatenie dlžnej sumy čakal neprimerane dlhý čas. Súd vzal do úvahy fakt, že žalovaný je prakticky jediným živiteľom rodiny, nakoľko jeho partnerka sa stará o maloleté deti a žalovaný má dve maloleté deti, ktorých výživa nesmie byť splácaním dlhu žalovaného ohrozená. Jednorazovou úhradou priznanej sumy podľa tohto rozsudku by žalovaný mohol priviesť do ťaživej sociálnej situácie seba aj svoju rodinu, keď napokon výška dlhu je niekoľkonásobne vyššia ako jeho mesačný príjem. Tiež súd zohľadnil to, že primárne žalovaný musí zabezpečiť z tohto príjmu výživné na deti, zaplatiť bývanie v prenajatom byte, stravu a ostatné základné životné potreby seba a svojej rodiny. Súd tiež zohľadnil snahu žalovaného splácať všetky svoje záväzky (tento sporný úver, ostatné vymenované úvery vo VUB, Cetelem) vrámcami svojich možností. Tvrdenia žalovaného týkajúce sa jeho aktuálnej sociálnej a ekonomickej situácie neboli žalobcom (ktorý sa pojednávania nezúčastnil) popreté, rozporované, a preto súd nemal dôvod z nich nevychádzať pri posúdení otázky povolenia splátok a pri určení jej adekvátnej výšky. Súčasne súd určil, že v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky riadne a včas, sa stane celý dlh splatným, teda žalovaný porušením svojej platobnej disciplíny stratí súdom priznanú výhodu splátok a bude musieť uhradiť celý, týmto rozsudkom priznaný, dlh naraz.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

22. Žalobca sa domáhal celkovo zaplatenia sumy 5.472,52 eur s príslušenstvom. Úspech žalobcu predstavuje priznanie istiny 3.129,70 eur s príslušenstvom, čo je úspech žalobcu v rozsahu 57,19 %. Vo zvyšku, teda v 42,81 % bol úspešný žalovaný. Čistý úspech žalobcu (úspech – neúspech) je 14,38 %. Žalobca tak má proti menej úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v tomto rozsahu. O výške trov konania rozhodne súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

2

15Csp/15/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.